

Holmen Årsstämma 2016

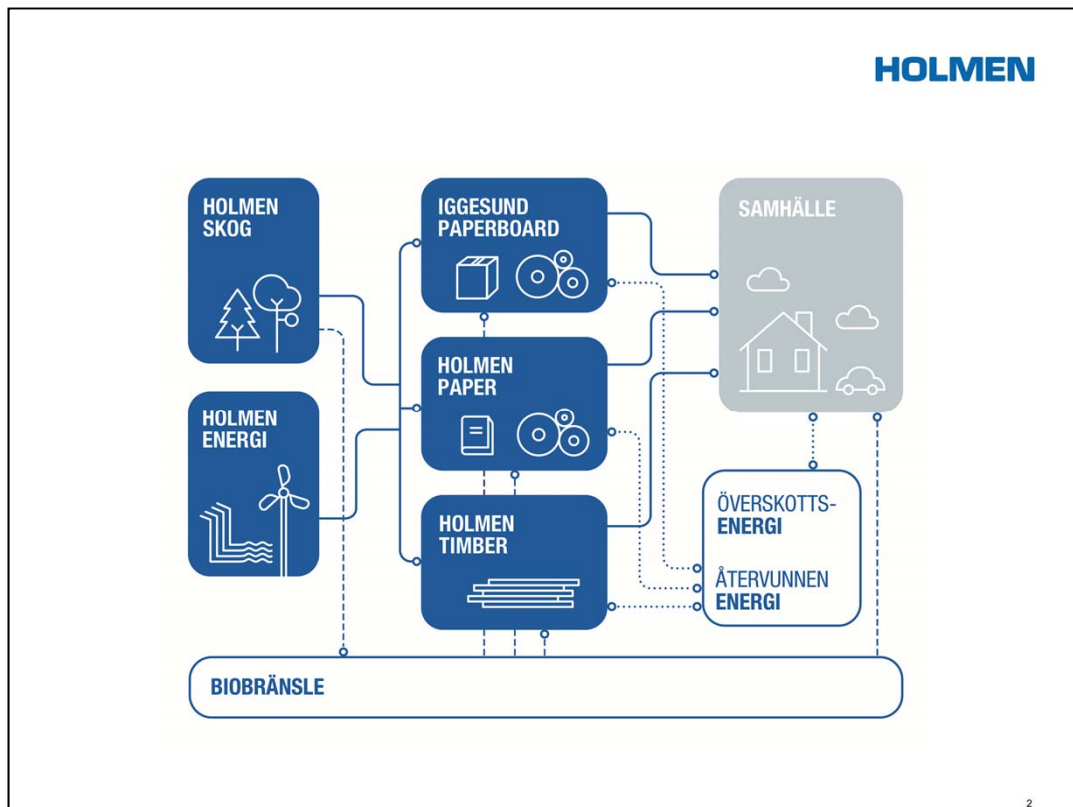
13 april 2016

Herr ordförande, ärade aktieägare.

Stora delar av skogsindustrin inklusive Holmen konfronteras med såväl strukturella som konjunkturella utmaningar. Vi har därför genomfört stora och viktiga omställningar för att säkerställa en fortsatt framgångsrik verksamhet. Vår förmåga att anpassa oss till en föränderlig omvärld och ta oss an nya utmaningar är avgörande för vår framgång.

På industrisidan har vi under året gått mot en mindre men effektivare verksamhet inom papper, en mer produktiv och flexibel sågverksrörelse och en välinvesterad kartongverksamhet med potential för tillväxt. Försäljningen av tidningspappersbruket i Madrid innebär även lägre affärsrisk och möjlighet till god resultatutveckling inom papper.

Med våra stora förnybara tillgångar inom skog och kraft och en storskalig industriverksamhet med spets inom högpresterande konsumentkartong är Holmen ett långsiktigt intressant företag.

Den växande skogen är utgångspunkten för vår verksamhet. Av den förnybara råvaran som skogen ger och med energi från egna krafttillgångar framställs idag kartong, papper och trävaror vid koncernens bruk och sågverk. Biprodukter som uppstår vid våra anläggningar, bland annat bark, används för energiproduktion i egna anläggningar eller avyttras för fossilfri energiproduktion.

Med fokus på finansiell stabilitet och lönsamhet, i kombination med ansvarstagande för miljö, medarbetare och omvärld, har Holmen skapat förutsättningar för en verksamhet som genererar värde för aktieägare, kunder och andra intressenter.

Holmen bedriver ett aktivt skogsbruk med hög tillväxt. Virkesförrådet byggs upp under cirka 70–90 år och efter skörd påbörjas en ny tillväxtcykel. Nyckeln till långsiktig lönsamhet i skogsbruket är hög tillväxt samt ökad produktivitet i både skötsel och skörd. Koncernens skogsinnehav omfattar cirka 1,3 miljoner hektar, varav drygt en miljon hektar är produktiv skogsmark. Självförsörjningsgraden för virke uppgår till drygt 60 procent och elproduktionen vid de hel- och delägda vatten- och vindkraftverken, tillsammans med elproduktionen vid de större bruken, motsvarar drygt hälften av koncernens elförbrukning.

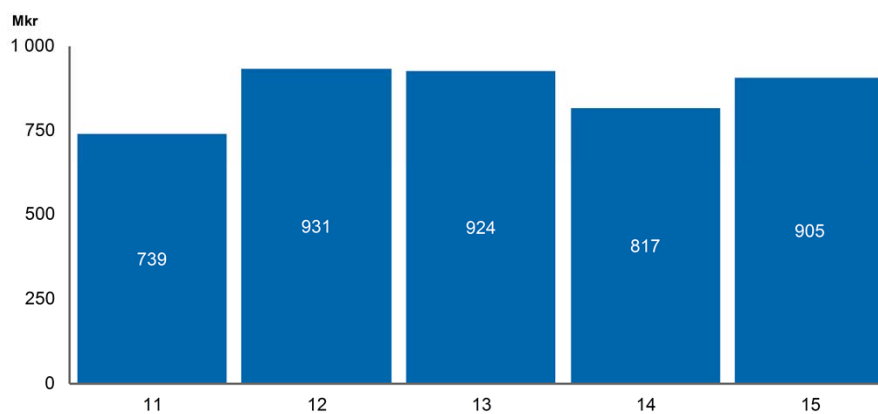
Skogs- och energitillgångarna är av stort värde för Holmen och svarar för 2/3 av tillgångarna. De bidrar till en stabil intjäning som ökar över tid samtidigt som de utgör basen för Holmens varumärke som ett hållbart företag.

Klimatförhandlingarna i Paris i slutet av 2015 ledde fram till att världens ledare antog ett globalt klimatavtal. Av avtalet framgår att åtgärder måste vidtas för att bevara och förbättra förmågan att ta upp och behålla växthusgaser. Jag ser det som speciellt intressant att skogarnas betydelse specifikt lyfts fram i detta sammanhang.

Det globala klimatavtalets mål kan bara nås genom att användningen av befintliga förnybara och klimatsmarta produkter som kartong, papper och trävaror ökar samtidigt som nya material och produkter utvecklas i syfte att ersätta fossilbaserade. Att i varje led av förädlingskedjan tillvarata skogsråvaran så att den genererar högsta värde är grundläggande för att kunna fortsätta bygga en långsiktigt hållbar och lönsam affär.

Rörelseresultat skog

Exkl. jämförelsestörande poster

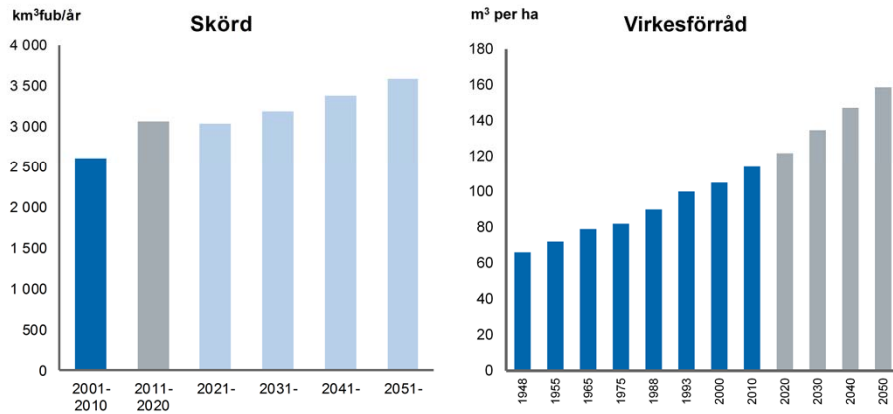
5

För affärsområdet Holmen Skog ökade det operativa resultatet för 2015 med 103 Mkr till 638 Mkr, främst beroende på lägre kostnader för att omhänderta stormfällt virke och effekterna av genomförda rationaliseringar. Rörelseresultatet, som inkluderar värdeförändring om 267 Mkr, uppgick till 905 Mkr.

Tack vare ett aktivt skogsbruk har virkesförrådet i Sveriges skogar nästan fördubblats de senaste 100 åren. Skogens förmåga att ta upp koldioxid i kombination med ett växande skogsbestånd bidrar också till att motverka klimatförändringarna. Men det är viktigt att komma ihåg att skogens upptag av koldioxid förändras över tid och styrs av trädens ålder. Yngre och medelålders skog, där tillväxten är som störst, tar upp mer koldioxid än äldre skog där tillväxten avtagit. Tumregeln är därför enkel: Ju mer virkesförrådet i våra skogar växer, desto bättre är det för klimatet. Av den anledningen är en brukad skog bättre för klimatet än en obrukad skog.

Mer uttag och ökad tillväxt

7

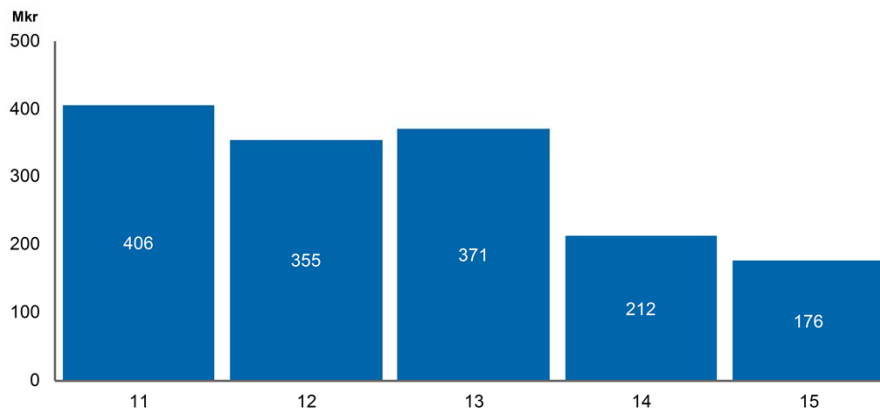
Behovet av råvara från skogen för byggnation, förpackningar, hygienändamål och energi drivs också på av den stadigt växande befolkningen i världen. Med andra ord finns det flera skäl att fortsätta bruka våra skogar på ett aktivt och hållbart sätt.

Ökad tillväxt och produktivitet är nyckeln till långsiktig lönsamhet i skogsbruket. Fokus ligger dels på att fullt ut nyttja dagens metoder och teknik, dels på att utveckla nya. Optimerad resursförbrukning och positiva klimateffekter är ledstjärnor i hela kedjan, från plantförädling till skogsvård och skörd. Tillväxten i våra skogar har länge överstigit uttaget av virke och vi jobbar mot målet att öka tillväxten med 25 procent till 2050 jämfört med basåret 2007.

Det råder ingen tvekan om att skogen som råvara har goda framtidsutsikter, inte minst i omställningen mot en bioekonomi där produkter baserade på fossila råvaror ersätts med förnybara alternativ. Men en grundläggande förutsättning för att på sikt kunna öka tillväxten i skogen, och därmed möjligheten att ta ut mer råvara, är rätten att bruka skogen. Det är en avgörande fråga för svensk skogsindustri men ytterst också en fråga om äganderätten som jag och Holmen tar på största allvar, och som vi på alla sätt kommer att försvara.

Med det sagt går vi vidare till affärsområde Holmen Energi.

Rörelseresultat energi

8

Liksom skogstillgångarna är våra energitillgångar i form av vatten- och vindkraft förnybara och har i teorin oändlig livslängd. Holmen är också det enda svenska industribolaget med egna krafttillgångar.

För Holmen Energi uppgick årets rörelseresultat till 176 Mkr. Produktionen av elkraft var drygt 15 procent högre än normalt men resultatet minskade till följd av låga elpriser.

De 17 vindkraftverken i Varsviks vindkraftpark har sedan de ställdes om i reguljär drift producerat i paritet med förväntan.

Vattenkraften, som står för 90 procent av Holmens krafttillgångar, har en unik fördel bland andra förnybara energikällor då den är reglerbar. Genom att öka eller minska vattenflödet genom turbinen kan produktionen till viss del anpassas utifrån efterfrågan. Vattenkraften utgör därmed en mycket betydelsefull del i det svenska energisystemet, och är samtidigt en aldrig sinande energikälla. I ett energisystem som alltmer kommer att baseras på förnybara källor bidrar vattenkraften med stor samhällsnytta.

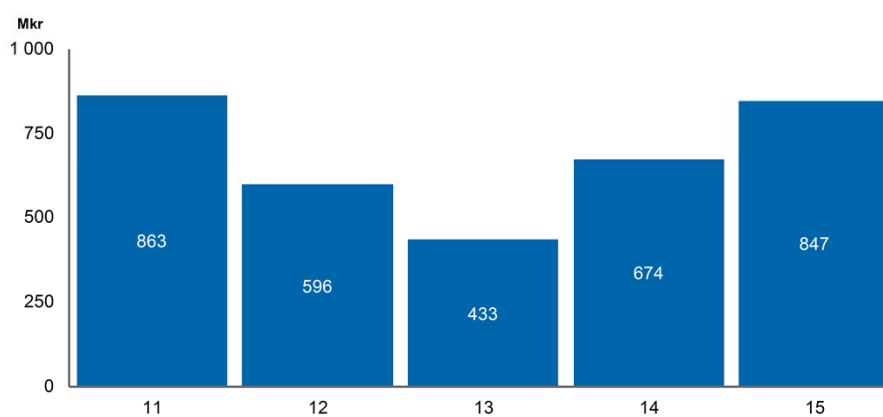

Ett vattenkraftverk kan leverera klimatsmart, förnybar energi i mer än hundra år förutsatt att det underhålls och utvecklas. För varje kilowattimme som produceras med vattenkraft kan elproduktion från energislag med större miljöpåverkan som till exempel olja och kol minskas. Det går också att öka effekten i befintliga vattenkraftverk, men politiska beslut och miljöutredningar riskerar dessvärre att begränsa dessa möjligheter. Istället har villkoren för vattenkraften försämrats. Skatten på kraftverksfastigheterna har höjts dramatiskt under senare år, vilket i praktiken innebär att vi med dagens marknadsförutsättningar inte kan räkna hem återinvesteringar i våra anläggningar, vilket naturligtvis är en ohållbar situation och dessutom mycket allvarligt för den framtida energiförsörjningen.

Vad gäller vindkraft ligger utmaningen i att det finns för många elcertifikat på marknaden samtidigt som det är svårt förutse den långsiktiga utvecklingen. Det innebär att det i nuläget inte är lönsamt att bygga mer vindkraft.

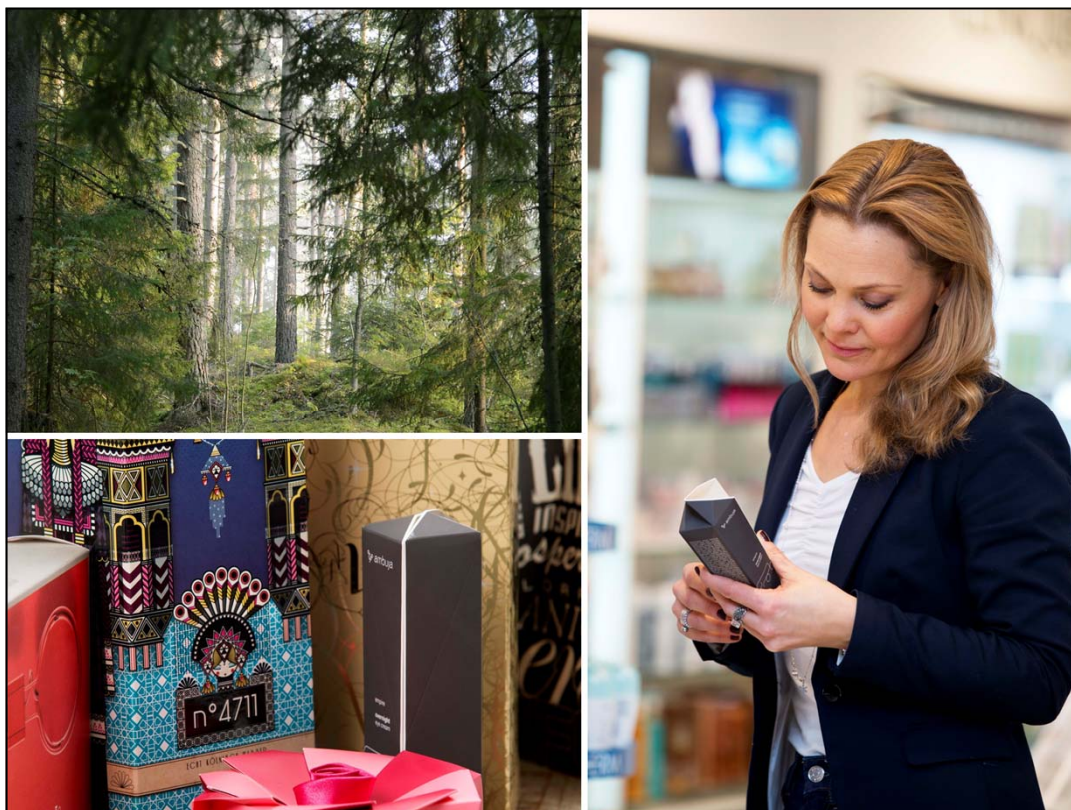
Härmed går vi vidare till våra produktinriktade affärsområden.

Rörelseresultat kartong

11

För Iggesund Paperboard uppgick leveranserna till 499 000 ton under året, vilket var 1 procent högre än 2014. Årets rörelseresultat blev 847 Mkr. Förbättringen beror på sänkta produktionskostnader och en svagare svensk krona.

Som marknadsledare i de högsta kvalitetssegmenten för kartong har vi, med varumärkena Invercote och Incada, en stark position på en växande marknad. Både Invercote och Incada tillverkas av färsk fiber från hållbart brukade skogar. Kombinationen av färsk fiber och kartongens speciella egenskaper med en hög och jämn kvalitet gör det möjligt att tillverka attraktiva och funktionella förpackningslösningar som med fördel kan ersätta förpackningar baserade på fossila råvaror.

Vi fortsätter att befästa vår starka position i Europa samtidigt som vi bygger en plattform för global tillväxt på utvalda marknader. Vi vet att vi har potential att växa, men det förutsätter att vi fortsätter fokusera på goda kundrelationer, kostnadseffektivitet och produktivitet.

Under 2015 var produktionen vid båda våra bruk bra. I Iggesund färdigställde vi våra kapacitetsprojekt i massfabriken enligt plan vilket ger oss möjlighet till fortsatt organisk tillväxt och i Workington har vi investerat för en kapacitetsökning på kartongmaskinen under 2016. Totalt sett finns potential att öka kartongproduktionen med cirka 10 procent.

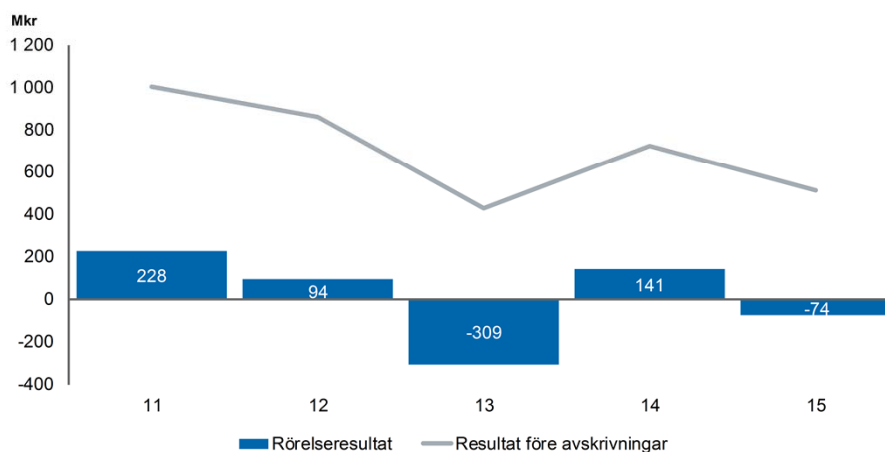
I november genomfördes ett underhålls- och ombyggnadsstopp vid bruket i Iggesund. Bland annat uppgraderades sodapannan till 24 månaders besiktningsintervall. Det längre besiktningsintervallet ger oss fler produktionsdagar vilket kommer att öka kapaciteten för bruket.

För att visa den utmanande uppgiften som ett stopp av ett bruk innebär har vi tagit fram en film...

Film om stoppet i Iggesund

Rörelseresultat papper

Exkl. jämförelsestörande poster

15

För affärsområdet Holmen Paper och vår pappersverksamhet uppgick leveranserna under året till 1 325 000 ton, vilket var 2 procent högre än 2014. Specialpapper i form av magasin- och bokpapper utgjorde 60 procent av leveranserna.

Årets rörelseresultat blev -74 Mkr, exklusive jämförelsestörande poster. Resultatnedgången beror på lägre försäljningspriser samt kostnader och produktionsbortfall vid ombyggnadsstopp i Bravikens pappersbruk. Detta har till viss del uppvägts av en svagare krona och genomförda rationaliseringar.

Den omfattande branden på pappersbruket i Hallstavik i slutet av året satte vår organisation på svåra prov. Lyckligtvis klarade vi oss utan personskador och efter ett intensivt sanerings- och reparationsarbete kunde vi återstarta den ena pappersmaskinen redan efter knappt två veckor. Sedan i början av mars är även den andra pappersmaskinen igång och bruket är nu tillbaka i full produktion.

Efter försäljningen av Madrid är Holmens pappersprodukter helt baserade på färsk fiber. Det finns alltså ingen inblandning av returfiber i våra moderna magasin- och bokpapper. Men hur stämmer det med kretsloppstänkandet och Holmens ambitiösa hållbarhetsarbete? Riktigt bra faktiskt. I själva verket är det nödvändigt att färsk träfiber tillförs i returpapperssystemet. Utan färsk fiber, ingen framtida returfiber. Holmens färskfiberbaserade tryckpapper är dessutom spårbart. Följer man spåren kommer man till svenska skogar där skogsbruket bedrivs på ett ansvarsfullt sätt.

Holmen Paper är mitt i ett omfattande förändringsarbete och tog under 2015 ett viktigt steg mot att fullfölja specialpappersstrategin genom investeringen i ny produktinriktning för pappersmaskinen PM 53 i Braviken. Att det kan fungera är Hallsta pappersbruk ett lyckat exempel på, där bok- och magasinpapper har ersatt det tidningspapper som tidigare producerades.

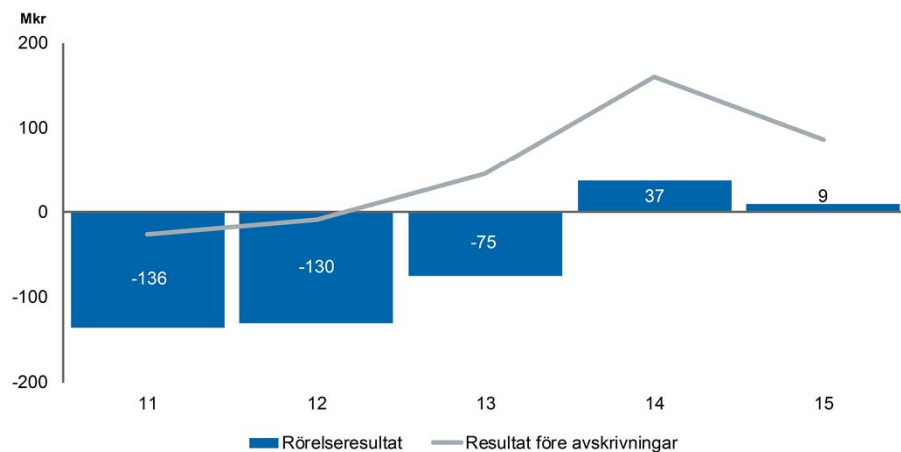
I mitten av mars 2016 tecknade vi ett avtal om försäljning av vårt tidningspappersbruk i Madrid. Ett beslut som går helt i linje med vår satsning på specialpapper baserad på färsk fiber.

En mindre, mer snabbfotad och betydligt effektivare verksamhet inriktad på specialpapper ger oss en större kundbas med ökade möjligheter att växa på fler marknader utan ytterligare större investeringar. Samtidigt måste vi satsa offensivt på marknadssidan och fortsätta att trimma anläggningarna för att bli effektivare och minska kostnaderna.

Med försäljningen av bruket i Madrid och satsningen på specialpapper i de två kvarvarande svenska bruken finns det goda möjligheter till ett bra rörelseresultat även inom pappersverksamheten.

Avslutningsvis har vi sågade trävaror.

Rörelseresultat trävaror

Exkl. jämförelsestörande poster

18

Holmen Timbers leveranser uppgick till 730 000 kubikmeter under året, vilket var något högre än 2014.

Årets rörelseresultat uppgick till 9 Mkr, exklusive jämförelsestörande post. Det något lägre resultatet jämfört med 2014 beror på lägre försäljningspriser och högre timmerkostnader. Nedgången dämpades av en svagare svensk krona och av att avskrivningarna var 46 Mkr lägre till följd av nedskrivning 2014.

Under 2015 genomfördes en investering som innebär att Bravikens sågverk numera också sågar tall. Uppstarten under hösten fungerade väl och tillsammans med investeringarna i ökad produktivitet vid Iggesunds sågverk innebär det att vår konkurrenskraft stärks samtidigt som produktutbudet breddas.

Att bygga i trä är både kostnads- och tidseffektivt, samtidigt som det medför stora klimatfördelar. Träkonstruktionen i hus lagrar nämligen den koldioxid som tagits upp i de växande träden i skogen. Ytterligare en klimatfördel med trävaror är den så kallade substitutionseffekten. Tillverkningen av byggmaterial som betong eller stål medför utsläpp av fossil koldioxid i atmosfären. Genom att istället välja trä för husbyggen minskar utsläppen samtidigt som det krävs mindre energi för tillverkning och transport.

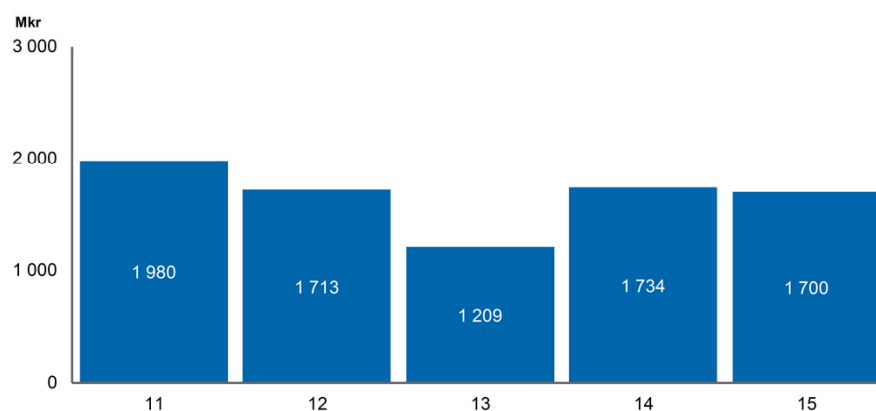
På sikt talar allt för att fördelarna med trä kommer att leda till ett ökat intresse för trähusbyggande

Efterfrågan på sågade trävaror under det gångna året var faktiskt ganska bra, samtidigt var utbudet högt, vilket fick till följd att priserna pressades.

Även om vi långsiktigt tror på en positiv utveckling och stigande priser kommer både kostnaderna för timmer och priserna på våra produkter att fortsätta gå upp och ned med marknaden. Men förhoppningsvis blir åkturen lite lugnare än på den nya bergochdalbanan i Kolmården, som just nu byggs av trä från Holmen ☺

Rörelseresultat koncernen

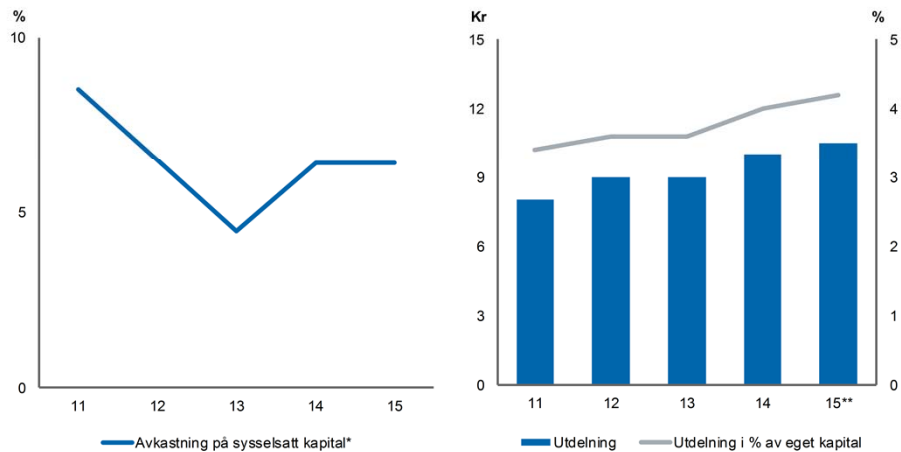

Exkl. jämförelsestörande poster

21

Då är det dags att summera det gångna året. Koncernens rörelseresultat exklusive jämförelsestörande poster uppgick till 1 700 Mkr. Vi kan konstatera att bra produktion, kostnadsrationaliseringar inom verksamheterna och en svagare krona har vägt upp effekterna av prisnedgångar, ombyggnads- och underhållsstopp.

Lönsamhet och utdelning

* Exkl. jämförelsestörande poster
 ** Föreslagen utdelning

22

Holmens målsättning är att skog och kraft, som utgör två tredjedelar av koncernens tillgångar, ska ge en stabil avkastning på sysselsatt kapital om minst 5 procent samtidigt som industriverksamheten uthålligt ska avkasta mer än 10 procent. Sammanvägt innebär det att koncernens avkastning ska överstiga 7 procent. Under 2015 uppgick avkastningen på sysselsatt kapital till 6,4 procent. Trävaror och tryckpapper uppvisade svag lönsamhet under året vilket innebär att koncernen inte fullt ut nådde avkastningsmålet.

Holmens finansiella ställning ska vara stark så att vi har handlingsfrihet att fatta långsiktiga affärsmässiga beslut. 2015 minskade den finansiella nettoskulden till cirka 4,8 miljarder, vilket motsvarar en skuldsättningsgrad om 0,23.

Mot bakgrund av detta har styrelsen beslutat att föreslå en utdelning om 10 kronor och 50 öre per aktie, 50 öre mer än föregående år. Den föreslagna utdelningen motsvarar 4,2 procent av eget kapital.

Mina damer och herrar,

Jag skulle vilja avsluta med att betona att Holmen och den moderna skogsindustrin har en viktig roll i ett framtida samhälle där biobaserade råvaror och produkter används i allt större utstäckning. Och samtidigt som våra skogar och de produkter vi producerar bidrar till lösningen på klimat- och resursproblem skapas förutsättningar för ekonomisk tillväxt och sysselsättning.

Även om Holmen står starkt verkar vi i en tuff bransch med stora utmaningar. I det läget känns det bra att ett antal större investeringar ligger bakom oss och att vi går mot en lugnare investeringsperiod med fokus på att ta hem potentialen i de satsningar vi gjort. Samtidigt kräver marknadsutmaningarna offensiva insatser för att nå ut till nya marknader och nya kunder med ett utvecklat serviceerbjudande. Vi ser därför kontinuerligt över organisation och arbetsätt. Minskade produktionskostnader drivet av effektivare processer som möjliggör lägre bemanning är också nödvändigt för att klara den allt tuffare konkurrensen.

Skog och kraft är fantastiska förnybara tillgångar med potential till ökat kassaflöde över tid och som utgör två tredjedelar av koncernens tillgångar. Genom försäljningen av bruket i Madrid finns potential att driva en lönsam pappersverksamhet helt baserad på färska fibrer. Vår starka position på kartongmarknaden och effektiva anläggningar ger oss en spets som kan användas för att växa. Detta tillsammans med en stark balansräkning gör Holmen till ett stabilt företag för framtiden.

Med de orden lämnar jag ordet till ordförande.

HOLMEN

www.holmen.com